

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ В ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

В'юн В.В., Тельнова Л.Г., Власенко А.В.

Перші спогади про Інститут післядипломної освіти на Харківщині відносяться до ХІХ сторіччя. Так у 1840 р. створено спеціальний інститут підвищення кваліфікації випускників медичного факультету Імператорського Харківського університету. У подальшому в літературі згадується 1896 р. – офтальмологічний гурток Л.Л. Гіршмана. Цю ідею підтримав і продовжив завідувач Харківської бактеріологічної станції, викладач кафедри патологічної анатомії В.К. Високович. При медичному факультеті кафедри мікробіології ще не було і станція організувала курси бактеріологів. Навчальна робота проводилася не тільки на цих спеціальних курсах, але і на робочих місцях лікарів, а також для студентів. Початок ХХ століття характеризується харківським періодом роботи відомого патологоанатома Н.Ф. Мельнікова-Разведенкова, який у 1906 р. організував «Харківський медичний журнал», а пізніше – журнал «Лікарська справа».

Після революції, у 1922 році, відомий гігієніст А.Н. Марзеев створив піврічні курси підготовки санітарних лікарів на базі Санітарно-бактеріологічного інституту ім. І.І. Мечникова. Такі ж курси з інфекційних хвороб для сільських дільничних лікарів організував І.Р. Брауде в 1924 р.

У листопаді 1923 року в Харкові почав працювати створений М.С. Бокаріусом Кабінет науково-судових експертиз, який в 1925 р. був перетворений в однойменний інститут. Видатний вчений судовий медик і криміналіст, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри судової медицини Харківського медичного інституту М.С. Бокаріус проводив індивідуальне навчання лікарів проведенню судово-медичних експертиз. Вони приїжджали до нього з Сум, Краснограда, Первомайська, Артемівська та інших місць. У 1925 році під його керівництвом вперше в країні були організовані піврічні курси, на яких удосконалили свої знання 13 лікарів – окружних судово-медичних інспекторів з різних міст України.

Медичний університет був одним із перших ВНЗ України, в якому за дорученням МОЗ СРСР розпочали експеримент із підготовки лікарів-інтернів. Навчання лікарів-інтернів на цьому етапі проводилося на базах практичної охорони здоров'я. Керувала підготовкою інтернів протягом десяти років від початку її організації академік Л.Т. Малая.

У подальшому організаційно-методичну роботу в інтернатурі очолював професор Ю.В. Одинець, з 2001 року як проректор з навчально-лікувальної роботи.

У цей час роботою відділу інтернатури керувала Н.М. Вашкене. В 1996 році створено деканат післядипломної освіти, роботу якого очолювали професор А.Я. Малоштан (1996-2001 рр.) та доцент Л.Г. Тельнова (2003 - 2006 рр.).

У лютому 2006 року створено факультет післядипломної освіти, деканом якого обрано доцента В.В. В'юна. У січні 2011 року факультет

післядипломної освіти був реорганізований у Навчально-науковий інститут післядипломної освіти ХНМУ, в структурі якого проводять свою роботу кафедри, підрозділи за напрямками роботи (інтернатура, підвищення кваліфікації, спеціалізація та перепідготовка лікарів, підготовка бакалаврів та магістрів) та сектор сприяння працевлаштуванню випускників, директором якого обрано та призначено В.В. В'юна.

У різні роки в післядипломній освіті ХНМУ працювали та працюють видатні вчені: академік, Герой Соціалістичної Праці та Герой України професор Л.Т. Малає; академік НАН України, доктор медичних наук, професор В.І. Грищенко; академік АН України, заслужений діяч науки України, доктор медичних наук, професор В.І. Шаповал; член-кореспондент НАМН України, академік АН вищої школи України, заслужений діяч науки і техніки України, доктор медичних наук, професор В.І. Лупальцов, завідувач кафедрою хірургії №3; академік Національної Академії медичних наук України, Заслужений лікар України, Заслужений діяч науки та техніки України, доктор медичних наук, професор Олександр Миколайович Біловол. За весь період проведення навчання в інтернатурі в ХНМУ сертифікат спеціаліста отримали біля 20 тисяч інтернів.

Навчально-науковий інститут післядипломної освіти Харківського національного медичного університету надає широкий спектр освітніх послуг, має досвідчений професорсько-викладацький склад та потужну матеріальну базу, що максимально задовольняє потреби сьогодення.